

men er altid blevet godkendt alene af Ministeriet efter Forslag af Højskolen, og Nyansættelser af Lærere og Assistenten er kun for saa vidt blevet godkendt af Rigsdagen, som Bevillingerne dertil er givne paa Finansloven. For Landbrugsundervisningens Vedkommende fremsatte Højskolen den 14. Juli 1886 Forslag til Indenrigsministeriet om Forøgelse af Lærerkræfterne. Bevilling hertil blev de følgende Aar givet paa Finanslovene, saaledes at en Deling af det egentlige Landbrugsfag, der hidtil havde været varetaget af Professor Jørgensen alene, nu kunde gennemføres, hvorefter Maar ansattes i 1887, Westermann i 1888 og Goldschmidt og Rostrop i 1889, altsaa længe før Loven af 12. April 1892 om Udvidelse af Højskolen blev vedtaget. I denne Lov findes ingen Bestemmelser om Omordning af Undervisningen, endskønt den af Indenrigsministeriet i 1887 nedsatte Kommission angaaende Skolens Udvidelse havde beskæftiget sig indgaaende dermed og paa lignende Maade som den af Landbrugsministeriet i 1912 nedsatte Kommission fremsat Forslag derom.

Den Omordning af Landbrugsundervisningen, som fandt Sted i 1895, efter at Højskolen var blevet udvidet, blev planlagt af Skolen selv og gennemført alene med Ministeriets Approbation, altsaa uden at være forelagt Rigsdagen. Ved Siden af det almindelige Kursus, som altsaa ændredes, blev der ved denne Lejlighed tillige oprettet Fortsættelseskursus i 3 forskellige Retninger for Landbrugskandidater, nemlig i Planteavl, Husdyrbrug og Grundvidenskaberne, altsaa en meget væsentlig Udvidelse af Undervisningen. I 1905 blev Planen for Landbrugsundervisningen atter revideret for at muliggøre en Forlængelse af det almindelige Kursus, hvortil Tiden dengang ligesom nu var meget for knap, og i 1906 blev Studietiden paa Fortsættelseskursus'ene forlænget fra 14 til 20 Maaneder, og der oprettedes samtidig et Fortsættelseskursus i Mejerilære, hvorhos der blev aabnet Adgang ikke alene for Landbrugskandidater, men tillige for Dyrslæger, Landinspektører, Havebrugskandidater og Forstkandidater til at gennemgaa de forskellige Kursus, altsaa meget væsentlige Forandringer — altsammen alene med Ministeriets Approbation, uden at Rigsdagen havde været spurgt.

For Veterinærstudiets Vedkommende er der ligeledes flere Gange foretaget Ændringer i Undervisningsplanen uden Rigsdagens Samtykke. Blandt disse kan jeg nævne et særlig karakteristisk Tilfælde. Før 1895 varede Veterinærstudiet $3\frac{3}{4}$ Aar,

og Eksamen faldt i to Afdelinger. Efter 1895 blev det forlænget til $4\frac{1}{2}$ Aar, og Eksamen faldt i 3 Afdelinger, — altsaa ligeledes en meget stor og indgribende Forandring og Forbedring af Studiet uden nogen særlig Lov, eller uden at Spørgsmaalet overhovedet blev forelagt Rigsdagen, men alene afgjort af Ministeriet og Højskolen.

Med Hensyn til Ansættelse af Lærerkræfter, uden at der foreligger Lovhjemmel derfor paa anden Maade end paa Finansloven, skal jeg nævne, at Antallet af fast ansatte Lærere i Loven af 8. Marts 1856 blev angivet til 7, i Loven af 12. April 1892 til 20. I den mellemliggende Tid berøres dette Forhold ikke af nogen særlig Lov, men desuagtet var Antallet af fast ansatte Lærere i 1884 12, i 1888 15 og i 1890 17. Alle disse Ansættelser har altsaa fundet Sted ved Bevillinger paa Finansloven. Efter 1892 har man fortsat hermed, blandt andet er Professoratet i Farmakologi og i Plante-patologi oprettet siden den Tid, ligesom ogsaa flere Docenter er ansatte paa samme Maade, saaledes i Almindelig Økonomi, i Havebrug og i Redskabslære.

I alt er der, saa længe Højskolen har bestaaet, mindst oprettet 12 nye Lærerembeder uden særlige Lovbestemmelser, samt en Række Docent- og Assistentposter, saa jeg finder ikke noget afskrækkende ved nu at bevilge de her foreslaaede 16,000 Kr. til 3 à 4 Docenter, lige saa lidt som jeg kan forstaa, at det af Hensyn til Gennemførelsen af den Plan, som Højskolens Undervisningsraad har udarbejdet paa Grundlag af Kommissionsbetænkningen, skulde være nødvendigt at fremsætte særligt Lovforslag derom i Rigsdagen. Det vilde efter min Mening være noget ret enestaaende. Jeg finder derfor heller ikke den mindste Anledning til, at det skal ske i dette Tilfælde, hvor det kun drejer sig om en saa simpel Ting som Forlængelse af Studietiden for det almindelige Kursus og Tilrettelæggelse af Undervisningen saaledes, at der kan blive den fornødne Tid for Eleverne til at gennemgaa Stoffet, som jo nu — med den Udvikling, der i Løbet af de mange Aar er foregaaet i Landbruget — er vokset meget betydeligt. Og Kravene til Fordannelse for dem, der søger ind til Skolen, bliver foreløbig uforandret. Der foretages overhovedet ingen principielle Forandringer i nogen Retning ved Gennemførelsen af den Undervisningsplan, som Højskolen paa min Foranledning har udarbejdet. Der ligger i det hele taget ikke — saaledes som det har været sagt —